

Naša priča o utjecaju

Godišnje izvješće o utjecaju Marijinih obroka za 2023.

**marijini
obroci**

jednostavno rješenje
za glad u svijetu

Godišnje izvješće o utjecaju Marijnih obroka za 2023.

Više od 20 godina Mary's Meals International usmjerava se na osiguravanje školskih obroka kako bi se smanjila glad i potaknuo pristup obrazovanju.

Vjerujemo da svakodnevni obroci na mjestu obrazovanja nude **jednostavno rješenje za glad djece**, s dalekosežnim utjecajem na obrazovanje i dobrobit djece diljem svijeta.

U 2023. godini ostali smo usmjereni na naš cilj da dosegneмо djecu koja su u najvećoj potrebi za dosljednim i pouzdanim dnevnim školskim obrocima, u prosjeku poslužujući više od 2,4 milijuna djece u preko 5000 obrazovnih ustanova.

Naša vizija je da svako dijete dobije jedan dnevni obrok u mjestu obrazovanja.

Naša je vizija da svako dijete prima jedan dnevni obrok na mjestu obrazovanja. Znamo da naša vizija nije nerealističan san i već dugo znamo da su dosljedni školski obroci temeljna komponenta kvalitetnog obrazovanja. Tijekom 2023. godine svjedočili smo porastu pozornosti na školske obroke zbog njihove mogućnosti da odgovore na nesigurnost u opskrbi hranom, kao i na obrazovnu nejednakost.

U 2023. godini školski obroci također su dodani kao službeni indikator u okviru 4. cilja održivog razvoja: kvalitetnog obrazovanja, što govori o globalnom priznanju školskih obroka kao ključne intervencije u cilju poboljšanja pristupa obrazovanju i **osiguravanja inkluzivnih i učinkovitih obrazovnih okruženja za sve**.

Kritična potreba za obrocima u školi

Školski obroci postali su još hitniji prioritet jer se svijet i dalje suočava s preklapanjem kriza hrane i obrazovanja, što utječe na milijune djece u zemljama u kojima se naš program provodi i šire.

U regijama u kojima djelujemo nesigurnost u opskrbi hranom i dalje je visoka i pogoršana je sukobima, ekonomskim čimbenicima i ekstremnim vremenskim nepogodama. U 2022. 2.4 milijarde ljudi iskusilo je nesigurnost u opskrbi hranom. Otada globalne statistike **ukazuju na rastuću potrebitost**, s 238 milijuna ljudi diljem 48 zemalja koji doživljavaju akutnu nesigurnost u opskrbi hranom.

Procjenjuje se da je **67 milijuna djece osnovnoškolske dobi i dalje ne ide u školu**, a više od polovice njih živi u subsaharskoj Africi. Pandemija je dovela do povećanja obrazovnih zaostataka, čak i kod djece koja su u školi, obrazovni ishodi su slabiji. Za mnoge od njih glad je i dalje glavna prepreka učenju, u smislu dostupnosti obrazovanja kao i spremnosti za učenje.

“Teško mi je učiti kada sam gladan jer se ne mogu dobro koncentrirati na satu”

Mathews, 12, Malawi

⁵ FAO 2023 ⁶ Na temelju dostupnih (preliminarnih) podataka u FSIN GRFC. ažurirani sredinom 2023. godine

⁷ UNDP Goal 4: Kvalitetno obrazovanje ⁸ The World Bank 202

Naši školski obroci: pregled ključnih rezultata programa u 2023.

Fokus našeg programa ostaje na **pouzdanj dostavi školskih obroka** kao srži našeg rada.

Prosječna mjesečna
polaznost bila je

88%

Distribucija dnevnih obroka
pokazala je podjednaku rodnu
raspodjelu, gdje su **djevojke**
primale 50.4%, a dječaci **49.6%**
obroka.

Od 2020. do 2023. Svjedočili smo **prirodnom rastu** stope upisa od

u postojećim partnerskim školama.

Naš utjecaj usmjeren na djecu

U 2023. godini nastavili smo s radom na procjeni našeg utjecaja, ispitujući učinak školske prehrane na djecu intervjuiranjem učenika (koristeći posebno osmišljene ankete za djecu koju su uključivale jezik i slike prilagođene djeci) te prikupljanjem mišljenja učitelja i djece. U okviru procjene utjecaja istražujemo učinak školskih obroka na spremnost djece za učenje. Držimo da su školski obroci ključni za smanjenje gladi i poboljšanje polaznosti, sudjelovanja i napretka u školi.

“Svaki put kad sam u školi, uživam u kaši Marijinih obroka. Kaša mi daje energiju da bih mogla sudjelovati na nastavi. Kada pojedem, mogu se bolje koncentrirati.”

Ruth, 14, Zambia

Naše istraživanje spremnosti za učenje uključuje **godišnje procjene učinka** kako bismo pratili naš kontinuirani utjecaj te **studije širenja** koje ispituju djecu prije i nakon uvođenja školske prehrane. Godišnje procjene učinka omogućuju nam praćenje stalnih učinaka koje osigurava dosljedna dostava dnevnog obroka u obrazovnim ustanovama. Studije širenja pokazuju trenutnu korist za djecu uvođenjem dnevnog obroka u školi.

Pregledi po zemljama

Liberia

Procjenjuje se da u Liberiji preko pola milijuna ljudi doživljava akutnu nesigurnost u opskrbi hranom⁹, a više od 30% djece osnovnoškolske dobi je izvan škole, iako ministarstvo obrazovanja trenutno revidira i osnažuje Nacionalnu policu školske prehrane, u suradnji s agencijama za školsku prehranu, uključujući i Marijine obroke Liberija (MML). U 2023. MML hranili su više od 100 000 djece i provodili godišnju procjenu učinka koja je ispitala 765 djece i 137 učitelja.

Madagascar

36% stanovništva na Madagaskaru suočava se s IPC razinom nesigurnosti opskrbe hranom na razini "krize" ili gorom, a iako je upis u osnovnu školu visok i vlada nastoji dati prioritet obrazovanju, samo 30% dječaka i 33% djevojčica nastavlja školovanje do zadnjeg razreda osnovne škole¹¹. U partnerstvu s Feedback Madagascar (FBM), proširili smo se na dodatnih 9.485 djece u 46 škola. FBM je 2023. godine završio studiju proširenja, uključujući ankete s djecom jedan mjesec prije (100 djece) i tri mjeseca nakon (86 djece) uvođenja školske prehrane.

Zambia

14% stanovništva u Zambiji suočava se s IPC razinom nesigurnosti opskrbe hranom na razini "krize" ili gore razine nesigurnosti hrane koja pogađa 2 milijuna ljudi. Upis u osnovne škole u Zambiji je visok¹², a vlada promiče školske obroke kao jednu od ključnih socijalnih intervencija za poboljšanje pristupa obrazovanju¹³. U 2023. godini Mary's Meals Zambia (MMZ) osigurala je dnevni školski obrok za više od 400.000 djece u više od 700 obrazovnih ustanova te provela godišnju procjenu učinka u kojoj je sudjelovalo 782 djece i 62 učitelja.

Zimbabve

U Zimbabveu više od 20% stanovništva suočava se s IPC razinom nesigurnosti opskrbe hranom na razini "krize" ili gore razine nesigurnosti hrane. Upis u osnovne škole u Zimbabveu je visok, a vlada je obrazovanje postavila kao prioritet, naglašavajući važnost školskih obroka. U partnerstvu s Organizacijom ruralnih udruga za napredak (ORAP), 2023. godine proširili smo se na 35 osnovnih škola, obuhvativši dodatnih 10.518 djece. ORAP je proveo studiju proširenja, uključujući ankete s djecom jedan mjesec prije (407 djece) i devet mjeseci nakon (319 djece) uvođenja školske prehrane.

⁹ FAO Crop Prospects and Food Situation Triannual Global Report 2023, ¹⁰ Svjetska banka – Djeca izvan škole u Liberiji, ¹¹ UNESCO Madagaskar – Upis u osnovnu školu, ¹² UNESCO Zambija – Upis u osnovnu školu, ¹³ Ministarstvo obrazovanja Zambije Ministry of Education

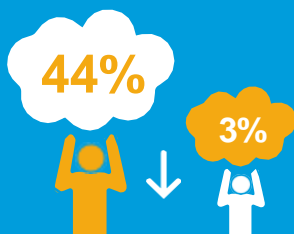
Spremnost na učenje

U Marijinim obrocima razumijemo da su školski obroci preduvjet za dobivanje kvalitetnog obrazovanja. Naš okvir za procjenu učinka nastoji razumjeti na koje sve načine dosljedni školski obroci poboljšavaju spremnost djeteta na učenje.

Tijekom 2023. godine pratili smo **pokazatelje usmjerene na djecu** u četiri programa u kojima izravno provodimo školsku prehranu – Keniji, Liberiji, Malaviju i Zambiji. U okviru tih programa, 3.100 djece sudjelovalo je u anketama o utjecaju dnevnih školskih obroka na smanjenje gladi, kao i na poboljšanje prisutnosti u školi, sudjelovanja u nastavi i konačno napredovanja kroz školovanje.

Smanjenje gladi

Naši školski programi prehrane smanjuju glad i njom povezane brige koje ometaju obrazovanje.

Prije uvođenja obroka 44% djece bilo je zabrinuto zbog gladi. Postotak se smanjio na 3% nakon što su počeli dobivati obroke.

Rezultati uzeti iz ORAP Studija proširenja

57% djece bilo je **gladno u školi** prije naših obroka. Postotak se smanjio na 7% nakon što smo počeli posluživati naše obroke.

Rezultati iz FBM studije proširenja

Pohađanje škole

Naši programi školske prehrane umanjuju izostanke djece iz škole.

Samo
1%

Djece je reklo da je **propustilo školu radi gladi.**

Rezultati naših programa u Keniji, Liberiji, Malaviju i Zambiji

Prije naših obroka, **39%** djece **propustilo bi školu jednom tjedno**, obično zbog gladi. Nakon uvođenja obroka, samo **7%** bi izostajalo, ali **nikad radi gladi.**

Rezultati preuzeti iz FBM Expansion Study

“Kaša je veliki motivirajući faktor za djecu da dolaze u školu. Zbog kaše ne žele propustiti ni dan u školi.”

Roditelj, Zambija

Naši programi školske prehrane ohrabruju djecu da ostanu u školi tijekom cijelog dana.

84%

djece **nikad ne odlaze ranije iz škole zbog gladi.**

Rezultati iz programa u Keniji, Liberiji, Malaviju i Zambiji

Prije početka programa, **30%** djece **odlazilo je iz škole ranije barem jednom tjedno zbog gladi.** To se smanjilo na **7%** nakon uvođenja naših obroka.

Rezultati iz FBM studije proširenja

“Program prehrane Marijinih obroka mene motivira da shvatim obrazovanje ozbiljno da kasnije mogu napraviti pozitivnu promjenu u društvu.”

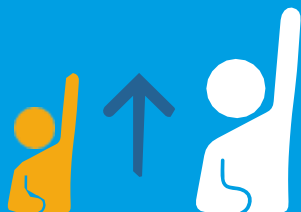
Prince, 15, Liberija

Koncentracija

Naši programi školske prehrane pomažu djeci da se bolje koncentriraju u školi.

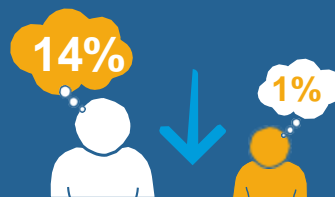
36% djece osjećalo je da se može koncentrirati prije uvođenja obroka

To se povećalo na 98% nakon obroka.

Rezultati iz programa u Keniji, Malawiju, Liberiji i Zambiji

14% djece bilo je teško koncentrirati se na lekcije prije uvođenja obroka.

To se smanjilo na 1% nakon uvođenja obroka.

Rezultati iz ORAP studije proširenja

“Kaša pomaže u zadržavanju djece u školi. Uče punog trbuha i to im pomaže da se koncentriraju.”

Sudjelovanje

Programi školske prehrane daju djeci energiju koja im pomaže da aktivno sudjeluju na nastavi.

Samo **5%** učitelja izjavilo je da su djeca imala **visoke razine energije** prije obroka. To se povećalo na **95%** nakon uvođenja obroka.

Rezultati iz programa u Keniji, Liberiji, Malawiju i Zambiji

“Djeca su uvijek energična, a to ih osnažuje.”

Roditelj, Zambija

Zadržavanje djece u školi

Učitelji u programima u Keniji, Liberia, Malaviju i Zambiji vjeruju da obroci dovode do:

Učitelji u Keniji, Liberiji, Malaviju i Zambiji istaknuli su da dnevni obroci podržavaju djecu da ostanu u školi tijekom cijelog osnovnoškolskog obrazovanja.

U otvorenim raspravama s 312 učitelja u Keniji, Liberiji, Malaviju i Zambiji, dnevni obrok je naglašen kao snažan motivirajući faktor za redovito i dosljedno pohađanje nastave. Kao rezultat toga više je vjerojatno da će napredovati na sljedeću razinu obrazovanja i da će ostati na razini razreda koja odgovara njihovoj dobi.¹⁴

An infographic on a blue background. On the left, a teacher icon points to a white box containing "99%". On the right, a group of children icons sits at desks. Below the icons, the text reads: "učitelja izjavilo je da školski obroci smanjuju broj djece koja odustaju od škole." At the bottom, a white box contains the text: "Rezultati iz programa u Keniji, Liberiji, Malaviju i Zambiji".

An infographic on a dark blue background. At the top, there is an icon of a stack of books. Below it, the text reads: "Učitelji vjeruju da školski obroci povećavaju kvalitetu obrazovanja: s većom polaznosti učenje se manje ometa i razred može brže napredovati kroz gradivo tijekom godine." At the bottom, a white box contains the text: "Rezultati iz programa u Keniji, Liberiji, Malaviju i Zambiji".

A quote box with a blue border. On the left and right sides, there are icons of children with their arms raised. The central text reads: "Obroci podižu razinu energije kod djece, čine ih sretnima i ohrabruju ih da dolaze u školu svaki dan." Below the quote, a white box contains the text: "Učiteljica, Liberia".

¹⁴ UNESCO Rujan 2022.

Roditelji u Liberiji i Zambiji ističu koristi za zajednicu od dnevnog obroka i zadržavanja djece u školi.

Rasprave u fokus grupama s roditeljima u Liberiji (osam školskih zajednica i ukupno 47 roditelja) i Zambiji (šest školskih zajednica i ukupno 40 roditelja) istaknule su prednosti programa školske prehrane za njihovu djecu, ali su se rasprave također fokusirale na šire utjecaje na obitelji i njihove šire zajednice.

Obiteljske financije

“Ne moram uvijek davati svom djetetu novac za hranu u školi. Taj novac sada se može usmjeriti na druge potrebe u kućanstvu.”

Skrbnik, Zambija

Nada i prilika

„Kada se dijete obrazuje, ima želju promijeniti lice zajednice poticanjem razvoja u području u kojem je odraslo. Na primjer, može postati istaknuti vođa zajednice, poput lokalnog vijećnika, koji će pomoći u izgradnji bunara.”

Skrbnik, Zambija

Dobrobit zajednice

“Kada djeca redovito dobivaju obrok u školi, to ih sprječava da se kreću po zajednici u potrazi za hranom.”

Skrbnik, Liberija

Dobrobit zajednice

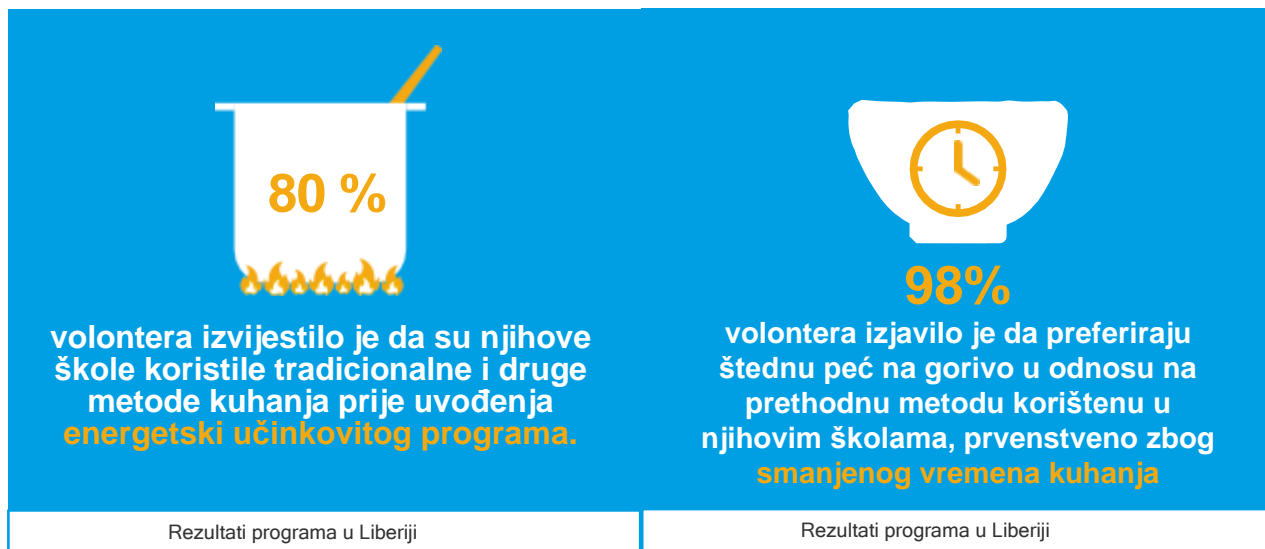
“Školski odbor za obroke osnažuje djecu, roditelje i zajednicu u stvaraju snažnih odnosa kroz dječje obroke.”

Skrbnik, Liberia

Odgovaranje na svijet koji se stalno mijenja

Lokalna okruženja: štedne peći u Liberiji

U skladu s našom predanošću osiguravanju da se aktivnosti provode na ekološki odgovoran način, postavili smo štedne peći u školskim kuhinjama u Liberiji i obučavali školske voditelje i volontere iz zajednice o korištenju i održavanju. Štedne peći koriste drvo kao gorivo, što je realistično i dostupno u liberijskim zajednicama. Ova intervencija pokazala se kao učinkovita strategija za smanjenje potrošnje drva i poboljšanje energetske učinkovitosti. Kako bismo odredili održivost peći za zajednice, proveli smo anketu s 38 volontera kuharica i 19 učitelja.

Utjecaj na razini kućanstava: iskustva skrbnika u Madagaskaru

Programi školske prehrane daju ključan doprinos socijalnoj mreži sigurnosti pružanjem dosljednog pristupa dnevnom obroku na mjestu obrazovanja. Dnevni obrok posluživani u školi pokazao se korisnim i za kućanstva i za zajednice. Proveli smo kvalitativno istraživanje s 40 članova kućanstava koji imaju djecu koja primaju naše obroke u Madagaskaru. Naši nalazi sugeriraju socioekonomske i zdravstvene koristi na razini kućanstava i zajednica.

POBOLJŠANJE SIGURNOSTI HRANE

Roditelji su manje zabrinuti od ponedjeljka do petka jer znaju da će djeca jesti u školi, stoga su ponekad u mogućnosti dijeliti kućne zalihe hrane s onima koji imaju manje.

VIŠE FLEKSIBILNOSTI U EKONOMSKIM RESURSIMA

Programi školske prehrane omogućuju roditeljima da preusmjere kućne zalihe na druge potrebe.

SNAŽNIJA KONEZIJA ZAJEDNICE

Kućanstva surađuju kako bi se ostvario program prehrane za djecu u njihovoj zajednici.

VEĆI NAGLASAK NA OBRAZOVANJE

Dnevni obrok je snažna motivacija za poticanje djece da ostanu u školi.

VEĆA MOGUĆNOST ZA RAD

Roditelji se ne moraju vraćati kući tijekom dana da pruže ručak djeci koja idu u školu.

POBOLJŠANJE ZDRAVLJA I HIGIJENE

I djeca i šira kućanstva doživljavaju koristi, koje pripisuju i dnevnom obroku i pranju ruku, što je postalo rutina u kućanstvu.

Odlučni smo nikada ne izgubiti fokus na pojedinom djetetu koje je u središtu našeg rada i našoj velikoj želji da osiguramo da danas jedu u školi. Stoga ostajemo predani tome da u središte razumijevanja našeg utjecaja stavljamo glasove djece. Znamo da osiguravanjem pouzdane dostave dnevnog obroka na mjestu školovanja možemo podržati smanjenje gladi, kvalitetno obrazovanje i zadržavanje djece u školi.

Citati djece korišteni u ovom dokumentu prikupljeni su kao dio našeg svakodnevnog komunikacijskog rada tijekom 2023. godine.

Mary's Meals International Organisation, Craig Lodge, Dalmally, Argyll, Scotland, PA33 1AR
Charity number: SC045223 Company number: SC488380